Deo opt. max. uni & trino, Virgini Deiparæ, & ſancto Lucæ orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

Quodlibetariis diſputationibus manè diſcutienda in Scholis Medicorum die Jovis vigeſima nona Novembris.

M. JOANNE ANTONIO BOURGAUD, Doctore Medico, Præſide.

An in morbis melancholicis purgatio per inferiora?

BLANDISSIMUM vitæ condimentum ſanitas: abſque eâ nulla naturæ, nulla fortunæ bona; longiùs ab eâ recedit qui mente laborat, quam qui ægrotat corpore. Cunctis hominibus eadem animæ perfectio. Ingenii varietas ab organorum conformatione & humorum diſpoſitione pendet, ſicut morborum diverſitas. Tenuis humor ut plurimum acutos parit, craſſus chronicos. Inter chronicos reponitur melancholia, quæ mentis alienatio eſt cum metu & triſtitia. Hunc affectum generat cerebri diſpoſitio cum pravâ ſanguinis indole & partium inferiorum vitio. Suſpirium frequens, ſomnia terrifica, ſilentium, demiſſio animi, deſidia, hebetudo, oblivio, lucis fuga, contemptus rerum omnium hanc comitantur ægritudinem. Hæc omnia arguunt craſſioris ac terreni humoris dominium.

ANIMÆ proprium eſt cogitare. Inter eam & corpus inſigne ſocietatis vinculum. Ex diverſis partiumcorporis motibus variæ exurgunt in animâ cogitationes, & vice versâ diſtinctæ cogitationes diſtinctos motus edunt in corpore. Mutuus ille concurſus ex ſummi Opificis decreto proficiſcitur. Animi pathematis occaſionem præbet humorum natura. Gaudium à laudabili ſanguine & mediocriter ſubtili, dum blando ejus motu cerebrumplacide commovetur, unde grata animæ cogitatio. Furor, ira, audacia, rapidiſſimum bilis motum ſequuntur. Mæſtus & triſtis eſt qui non poſſe ſe putat imminens malum arcere, aut optatum bonum conſequi, propter imbecillitatem virium, motus inertiam, membrorum ſegnitiem. Unde hæc? niſi ab humore melancholico vix mobili ſpiritus obtundente.

CORPUS humanum ex infinitis pene numero canaliculis unum efficitur. Per hos varii liquores trajiciuntur quorum alii utiles, alii excrementitii: illos ſurſum ſi tenues, deorſum ſi craſſi, natura propellit. Ne credas tamen partes infernas ſpiritu orbari, hic actionum cujuſlibet partis primus auctor. Inter liquores corpori inſervientes debent eſſe temperies, partium moles, quantitas recto uſui conſona; ſecùs corporis œconomiam interturbant. Morbi natura, partium conditio, earum ſitus, indicant remedii formam quantitatem, & quâ viâ ſit eliminandus humor. Debet medicus naturæ miniſter & imitator illius motum ſequi: ſic tenuis humor, ſi peccat, tum per habitum corporis, quo fertur, tum per ſuperiora eſt abigendus, craſſus tantum per inferiora.

QUO vividior alicujus corporis motus eo magis à centro recedit, motus ſui impedimenta facilius ſuperat, & lineam rectam deſcribit: unde ſanguinis è ſiniſtro cordis ſinu prorumpentis tenuior portio ad caput avolat, craſſior pellitur ad inferiora. Hujus terreni ſucci ſedes eſt ac receptaculum lien ac meſenterium cum eorum vaſis. His obſtructis moles ſanguinea à ſucco melancholico non repurgatur, hinc circuitu ſanguinis fæx illa rapitur ad diverſas partes in quibus tam multa generat ſymptomata. Tot malorum curationem, natura monſtrante viam, prudenter aggreditur qui confugit ad catharticum, ſectâ prius ſaphenâ; hac ſemitâ quâ ſponte fertur craſſus humor citius, tutiuſque foras educitur.

OBSCURE loquitur qui catharticum ſympathiâ aut antipathiâ agere contendit; clarius qui affirmat idem irritando purgare, & novam excitando in humoribus fermentationem. Emeticorum & catharticorum actio diſcrepat, quod illorum evolutio fiat in ventriculo; horum diſſolutio inchoëtur in ſtomacho, perficiatur in inteſtinis. Emetica conſtant particulis tenuibus & efferis, motuque concitatiſſimo præditis cerebrum lædunt vehementi concuſſione, partibus ſuperioribus humorem melancholicum impingunt potius quam ex iis eliminant ob anguſtiores meatus vacuandis ſuccis craſſioribus ineptos. Puta vomitum eſſe motum ventriculi non naturalem: is nunquam ſuſcitatur abſque periculo. Quæ per inferiora purgant, minorem vim inferunt corpori, humoris vacuationem naturæ conſentaneam moliuntur per vias corporis patentiores, aptioreſque expulſioni craſſioris excrementi: à principibus partibus humorem noxium removent, ſedem morbi oppugnant in abdomine ſitam; hinc melancholiâ percitis, apertio ſaphenæ, quæ corpus à craſſo ſanguine repurgat, proficua: ſicut hæmorrhoidum fluxus morbos melancholicos ſolvit.

Ergo in morbis melancholicis purgatio per inferiora.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Ludovicus Labbé, Botanicus Profeſſor.
M. Andreas Engueard.
M. Ioſephus Thomaſſeau.
M. Ludovicus Poirier.
M. Petrus Bonnet.
M. Ioannes Baptiſta Moreau, Profeſſor Regius.
M. Petrus de Merſenne.
M. Ioannes Garbe.
M. Paulus Courtois, Profeſſor Regius.

Proponebat Pariſiis ANTONIUS VARIN, Pariſinus Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1685.